

בשורות טובות: המסר המהפכני והביקורת הקטלנית בנאום של מרקו רוביו

written by פרופ' זכי שלום | 17.02.2026

בנאומו בוועידת מינכן העביר מזכיר המדינה בממשל הנשיא טראמפ מסרים חשובים באשר לכיווני הפעולה של מדיניות החוץ של ממשל הנשיא טראמפ. המסרים, מטבע הדברים, כוונו בעיקר לאירופה. יחד עם זאת, הם נותנים ביטוי לתפיסת העולם המדינית-ביטחונית אותה מוביל ממשל טראמפ, וממילא ¹ הם רלבנטיים מאוד גם למדינת ישראל.

רוביו פותח את דבריו בדברי שבח לברית נאט"ו שעמדה לאורך שנים מול "אימפריית הרשע", כוונתו כמובן, לברית המועצות הקומוניסטית, בנות בריתה, ובראשן סין הקומוניסטית, וגרורותיה באירופה. ברית נאט"ו עמדה בפני אתגרים קשים ויכלה להם, הדגיש רוביו.

לאחר נפילת ברית המועצות, אמר רוביו, שקע המערב באופוריה שהנה הגענו אל "קץ ההיסטוריה", שכללי משחק גלובאליים יחליפו את ההסתמכות על "האינטרסים הלאומיים", ושמדינות רבות יאמצו מעתה מסגרות ממשל דמוקרטיות-ליברליות. זו הייתה, אשליה מסוכנת שעלתה לנו ביוקר.

במקביל, בנאיביות רבה, החל המערב להשיל מעליו חלק ממרכיבי הריבונות והעצמאות הלאומית שלו, ולהעבירם לגופים בינלאומיים. רצינו אולי להאמין, כך משתמע מדברי רוביו, שגם אחרים ינהגו כמונו ונצמד כולנו לקראת "שלום עולמי". ואולם, מדינות "ציר הרשע" עסקו באותו זמן בהעצמת כוחן הצבאי לקראת העימות הבלתי נמנע עם המערב, תרבותו ואורח החיים שלו.

בתמימות חסרת מעצורים, כך רוביו, פתח המערב את שעריו לרווחה בפני הגירה המונית. כל זאת מבלי להפנים שחלק גדול מהמהגרים אינם רוצים להשתלב בחברה המערבית שבתוכה הם חיים. כוונתם, כך משתמע מדברי רוביו, היא לקעקע את התרבות והריבונות המערבית, ולמעשה ² להשתלט עליה.

ארצות הברית ואירופה, קובע מזכיר המדינה, הן בעלות זהות תרבותית, דתית והיסטורית משותפת. שתיהן נשענות על הציוויליזציה המערבית, מורשת נוצרית ותרבות דומה. כאן, באירופה, אמר רוביו, צמחו וגדלו רעיונות החירות, שלטון החוק, ההשכלה האוניברסיטאית והמהפכה המדעית.

ארצות הברית, הוא מדגיש, רוצה לראות את אירופה חזקה, בעלת ביטחון עצמי, גאה במורשת שלה ונעדרת תחושות של אשמה היסטורית. היא רוצה לראות את בנות בריתה כמדינות בעלות יכולת להגן על עצמן; כך ששום אויב חיצוני לא יעז להעמיד במבחן את המחויבות הקולקטיבית שלנו במסגרת ברית נאט"ו.

איננו יכולים עוד לאפשר לאויבינו המאיימים עלינו למצוא לעצמם מקלט תחת כנפיו של "החוק הבינלאומי" שאותו הם עצמם מפירים בלי להניד עפעף. בסופו של דבר המוסדות הבינלאומיים המתהדרים בעקרונות מופשטים של מדינאות ומשפט לא הצליחו להביא יציבות למערכת הבינלאומית. הם לא מצאו פתרונות למלחמה בעזה ובאוקראינה, הם גם לא הסירו את האיום של יכולת גרעינית הנמצאת בידי קנאים איסלאמיים באיראן.

נאומו של רוביו בוועידת הביטחון במינכן טומן בחובו בשורה גדולה למדינת ישראל. המסרים שהוא מעביר לאירופה, מיועדים בפועל לכל המדינות המגדירות עצמן כבנות ברית של ארצות הברית, ובכללן, כמובן, ישראל. לאחר שנים שבהם ממשלים אמריקנים רצו לראות את מדינת ישראל כמדינה חלשה כנועה ותלותית בארצות הברית, אנו מקבלים מסר מהפכני: ארצות הברית רוצה לראות את מדינת ישראל כמדינה חזקה, עוצמתית המרתיעה את אויביה ונזקקת כמה שפחות לארצות הברית.

הביקורת הקטלנית של רוביו על המוסדות הבינלאומיים והחוק הבינלאומיים הם משב רוח רענן למדינת ישראל. כולנו זוכרים היטב שבמשך שנים רבות נאלצה ישראל לפעול תחת אילוצים קשים של האו"ם ומוסדותיו הרבים והמשפט הבינלאומי שתמיד, בכל העימותים, הצר באורח חמור את חופש התמרון שלה.

דבריו של רוביו מעבירים לישראל מסר חד משמעי: ארצות הברית מצפה שישראל תפעל להעצמת כוחה הצבאי והמדעי-טכנולוגי, ולהסרת האיומים הניצבים בפניה, ומעיקים באורח ישיר ועקיף גם על ארצות הברית. מעבר לכך, תפיסת העולם שהציג רוביו במינכן מסבירה גם את מעורבותו חסרת התקדים של ממשל טראמפ בסוגיות בעלות אופי פנימי מובהק במדינת ישראל. הממשל מודע היטב לביקורת של חוגים רחבים בישראל על מהלכיו בהקשר זה. יחד עם זאת, הוא דבק בתפיסה שמשטר יציב וסמכותי של בת ברית כה חשובה אינו רק "עניין ישראלי", הוא מהווה גם חלק מהאינטרס הלאומי של ארצות הברית.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 17 בפברואר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.